

Kunstoffondens vitaminkur

By Pernille Albrethsen | October 7, 2016

Ugo Rondinone, Seven Magic Mountains, Las Vegas, Nevada, 2016. Foto: Gianfranco Gorgoni.
Courtesy of Art Production Fund and Nevada Museum of Art.

Den vision, som Statens Kunstfonds Legatudvalg for Billedkunst lagde på bordet tidligere på ugen, kan meget vel blive et paradigmeskifte i forhold til, hvordan vi støtter og tænker kunsten i det offentlige rum i Danmark.

Det nye udvalg, som tiltrådte januar 2016 – bestående af billedkunstner Søren Taaning, billedkunstner Ane Mette Ruge, billedkunstner Eva Steen Christensen, kurator Jacob Fabricius og billedkunstner Mikkel Carl – har meldt ud, at de vil «virke igangsættende» og «styrke den lokale forankring af kunst i det offentlige rum». Det skal blandt andet ske ved, at man i langt højere grad vil gøre det muligt for kunstnerne at tage de første skridt til at søsætte nye projekter i det offentlige rum. Fremover kan kunstneren sammen med en lokal partner søge om støtte til et skitse- eller pilotprojekt, som kan være første vigtige skridt i et større projekt. Tanken er, at kunstfondens fagkyndige blåstempling vil gøre det lettere at åbne de næste døre til mere samarbejde og finansiering.

Der er flere grunde til, at det umiddelbart ligner en god idé.

Det er oplagt, at kunstnerne – fremfor borgmestre, hospitalsledelse eller skolebestyrelse, som traditionelt er dem, som udpeger de steder, som kunstfonden dernæst vurderer egnede eller uegnede til kunst – er langt bedre til at øjne, hvor og hvordan kunsten kan virke, fungere, forskønne eller inspirere. Meget tyder desuden på, at der over årene er opstået nogle normative forestillinger om, hvor kunsten i det offentlige rum skal placeres; lobbyer, torve, rundkørsler, gangarealer etc. Selvom der selvfølgelig er gode ræsonnementer bag disse lokationer, så forekommer det at være en god idé at ryste posen og lade netop kunstnerne komme på banen med ideer til nye steder, kontekster, situationer, problemer og fællesskaber, hvor en kunstnerisk tankegang ville kunne udfolde sig meningsfuldt. Det var som bekendt ikke arkitekterne, men Poul Gernes, som i 1970'erne fandt på, at man skulle specialfremstille syv kilometer pink gulvpanel til at beklæde hele Herlev Hospital.

Der er en kendt sag, at kunstnere er gode til at sætte ting i gang. Det at være selvorganiseret er måske selve kunstnerens spidskompetence – for nu at bruge et grimt men hyppigt anvendt udtryk med pondus i vores tid. Den lange danske tradition for kunstnerdrevne initiativer (fra udstillingssteder over festivaler til udgivelser) taler sit tydelige sprog. Dertil kommer, at mange kunstnere er vant til at arbejde kollektivt og tale med mange forskellige slags håndværkere og fagpersoner indenfor alverdens områder.

Kunstnere er desuden ofte meget bedre end deres rygte til at formulere sig og engagere folk omkring sig. I stedet for at vente på at blive «opdaget» af en kunstkonsulent, som skal «udlægge» kunsten overfor eksempelvis en forvaltning, kan kunstneren nu selv tage kontakten og mange borgmestre, forvaltninger og andre aktører vil givetvis synes, at dét i sig selv er et spændende møde, som endda på mikroplan kan ses i forlængelse af Statens Kunstfonds overordnede mission om at facilitere «kvalitative møder mellem kunst og borger». Måske den første lille ring i vandet starter dér – ikke bare til et godt lokalt forankret projekt, men også til at kunst i det hele taget kan modtages mindre mistroisk i samfundet.

Det at give kunstnerne serve-retten vil sandsynligvis også aktivere nogle andre typer af kunstnere. Dem, som i mindre grad behersker bygherrernes og arkitekternes sprog og tankegang. Måske man derigennem kan gøre op med det lidt kedelige image, som kunsten i det offentlige rum desværre har. Man tænker: Søsøge på en ringe udsmykket færge, tæmmede abstrakt vægdekoration i byrådssalen, muteret bauhaus-mønster i skadestuens venteværelse eller offentlige pladser udformet så høfligt loyal i forhold til det digitale tegneprogram, at man nærmest aner skærmens omrids, når man står på torvet og kniber øjnene sammen.

På den anden side falder noget af verdens bedste kunst ind under samme kategori. Det er ofte den kunst, vi rejser for at se – til Firenze for at se Renaissance-drømmen af en domkirke med lyserøde og mintgrønne marmor-striber fra dengang medicierne gav den gas og grønt lys til kunstnerne; til Niki de Saint Phalles skøre Tarot-skulpturhave i Toscana; eller til katedralen i Køln for at se Gerhard Richters pixel-vindue i kulørte glasmosaik; og personligt kunne jeg virkelig godt tænke mig at flyve til Las Vegas og køre en halv time ud i Nevada-ørkenen for at se Ugo Rondinones fluoriserende præhistoriske pop, Seven Magic Mountains, som blev opført i foråret.

Statens Kunstfond har ikke medicinerne budget. Af de 34.1 millioner kroner, som Legatudvalget for billedkunst råder over, er 14.4 millioner kroner afsat til indkøb af kunst og kunst i det offentlige rum. Det svarer helt præcis til den samlede udgift for Ugo Rondinones syv magiske bjerge. Derfor handler det nye tiltag helt sikkert også, om at få nutidens sparsomme florentinere til at yngle. At man fremover kan søge max. 50.000 til et skitseprojekt og max. 150.000 til pilotprojekt er én måde at gøre det på.

Der er selvfølgelig en overhængende risiko for, at Statens Kunstfond kommer til at finansiere en masse skitser eller pilotprojekter, som ikke udvikler sig til mere end det – og at de ønskede møder mellem kunst og borger udebliver eller bliver så små i skala, at de knap er synlige. Det er en oplagt risiko, men den tager vi gerne for at undgå flere rundtossede rundkørsels-rædsler eller autopilot-granit-mastodonter på ethvert torv i provinsen.